

KARTA CHARAKTERYSTYKI

WERSJA Z DNIA: 3 października 2013 r. zgodnie z Rozporządzeniem
(WE) nr 453/2010

SEKCJA 1: IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI/MIESZANINY I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikator produktu

Nazwa produktu	Paint Marker – Marker TO-441
Typ produktu:	Marker

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji lub mieszaniny oraz zastosowania odradzane –
brak informacji

1.3 Dane dotyczące dostawcy karty charakterystyki

DANE IDENTYFIKACYJNE SPÓŁKI	NUMER POMOCY TECHNICZNEJ / NUMER FAKSU
TOMA SP. z o.o. Wysogotowo, ul. Szparagowa 10, 62-081 Przeźmierowo, Polska	Tel. +48 61 896 28 28 Faks: + 48 61 896 28 33

1.4 Numer telefonu alarmowego

Numery alarmowe:

Krajowe Centrum Toksykologiczne	042 631 47 24
Informacja Toksykologiczna	022 618 77 10
Straż Pożarna	998
Pogotowie Ratunkowe	999
Ogólnopolski telefon alarmowy	112

SEKCJA 2. IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

Produkt uważa się za bezpieczny dla zdrowia w normalnych warunkach użytkowania.

2.1 Klasyfikacja substancji lub mieszaniny

Klasyfikacja (1999/45/WE) R10 – produkt łatwopalny

Rozporządzenie CLP 1272/2008/WE

Symbole GHS

GHS02GHS07

2.2 Elementy oznakowania

Dane do zamieszczenia na etykiecie produktu R10 – produkt łatwopalny.

2.3 Inne zagrożenia – nie dotyczy

SEKCJA 3. SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1 Mieszanina

Tusz do markera (kolory: czarny, czerwony, grantowy, zielony, żółty)

Nazwa chemiczna	Numer w rejestrze CAS/Numer EC	Masa %	Klasyfikacja WE (67/548/EC,1272/2008/WE)
Dwutlenek tytanu	13463-67-7/236-675-5 Numer w rejestrze 01-2119489379-17	3-20	NIE DOTYCZY
Izopropanol	67-63-0/200-661-7	50-65	F; R11 Xi; R36, R67 Podrażnia oczy 2 H319, ciecz łatwopalna 2 H225, STOT SE 3 H336
Barwnik	-	3-10	NIE DOTYCZY
Żywica	-	15-20	NIE DOTYCZY

Tusz do markera (kolor biały)

Nazwa chemiczna	Numer w rejestrze CAS/Numer EC	Masa %	Klasyfikacja WE (67/548/EC,1272/2008/WE)
Dwutlenek tytanu	13463-67-7/236-675-5 Numer w rejestrze 01-2119489379-17	25-30	NIE DOTYCZY
Izopropanol	67-63-0/200-661-7	50-60	F; R11 Xi; R36, R67 Podrażnia oczy 2 H319, ciecz łatwopalna 2 H225, STOT SE 3 H336
Żywica	-	15-20	NIE DOTYCZY

Tusz do markera (kolor srebrny / złoty)

Nazwa chemiczna	Numer w rejestrze	Masa	Klasyfikacja WE
-----------------	-------------------	------	-----------------

	CAS/Numer EC	%	(67/548/EC,1272/2008/WE)
Barwnik metaliczny	-	15-20	NIE DOTYCZY
Izopropanol	67-63-0/200-661-7	55-65	F; R11 Xi; R36, R67 Podrażnia oczy 2 H319, ciecz łatwopalna 2 H225, STOT SE 3 H336
Żywica	-	15-20	NIE DOTYCZY

UWAGA! Zawartość tuszu w gotowym wyrobie nie powoduje zagrożenia dla zdrowia i środowiska.

SEKCJA 4. ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia – brak informacji

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Pierwsza pomoc	
Wdychanie	Po wdychaniu, należy wyprowadzić osobę poszkodowaną na świeże powietrze. Jeżeli osoba nie oddycha, należy zastosować sztuczne oddychanie. Jeśli oddychanie jest utrudnione, podać tlen. Wezwać lekarza.
Kontakt ze skórą	Natychmiast przepłukać skórę dużą ilością wody z mydłem. Skonsultować się z lekarzem, jeśli podrażnienie jest coraz większe.
Kontakt z oczami	Natychmiast przemyć oczy dużą ilością wody przez przynajmniej 15 minut, podnosząc górne i dolne powieki. Wezwać lekarza.
Połknięcie	W razie połknięcia, nie należy prowokować wymiotów. Nie wolno niczego podawać doustnie osobie nieprzytomnej. W razie wystąpienia wymiotów, należy natychmiast wezwać lekarza.

SEKCJA 5. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1 Środki gaśnicze	Dwutlenek węgla, piana odporna na alkohol, mgła wodna, suche proszki chemiczne.
5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją lub mieszaniną	Brak informacji
Niebezpieczne produkty spalania	CO ₂ , CO, węglowodory.
Nadzwyczajne zagrożenia pożarem / wybuchem	Nie są znane.
5.3 Informacje dla straży pożarnej	Brak informacji

SEKCJA 6. POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych
Brak informacji.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska

Ochrona środowiska	Nie wolno odprowadzać substancji w dużych stężeniach do rzek i kanalizacji.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia
Metody oczyszczania i zbierania - Zatrzymać wyciek, jeśli jest to możliwe nie narażając się na ryzyko. Zamieść lub zebrać (np. piasek, żel krzemionkowy, pochłaniacz uniwersalny) do odpowiedniego pojemnika na odpady.

6.3 Odniesienia do innych sekcji – nie dotyczy.

SEKCJA 7. POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJAMI I MIESZANINAMI ORAZ ICH MAGAZYNOWANIE

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania - Ten produkt nie wymaga specjalnego traktowania.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niedogodności - Przechowywać w chłodnym, suchym i dobrze wentylowanym pomieszczeniu z dala od źródeł ciepła, zapłonu i bezpośredniego światła słonecznego.

Nieużywany produkt należy trzymać w szczelnie zamkniętym pojemniku.

7.3 Szczególne zastosowanie końcowe – brak informacji.

SEKCJA 8. KONTROLA NARAŻANIA/ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1 Parametry kontroli

Najwyższe dopuszczalne stężenia substancji w środowisku pracy (najwyższe stężenie w mg/m³ w zależności od czasu narażenia w ciągu zmiany roboczej: NDS – najwyższe dopuszczalne stężenie, NDSCh – najwyższe dopuszczalne stężenie chwilowe. Zgodne z Rozporządzeniem.....

Substancja	Nr CAS:		NDS (8 h mg/m ³)		NDSCh (mg/m ³)
Izopropanol	67-63-0		900		1200
Dwutlenek tytanu	13463-67-7		10		-

8.2 Kontrola narażenia

Kontrola inżyniera	
Czynnik kontroli: Należy stosować odpowiednią wentylację.	
Sprzęt ochrony indywidualnej	
Ochrona dróg oddechowych	Nie wymagana w przypadku normalnych warunków stosowania. Unikać kontaktu ze skórą i oczami.
Ochrona rąk	
Ochrona oczu	
Ochrona skóry i ciała	

SEKCJA 9. WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

a) Ciężar właściwy ($H_2O=1$) : 0.85-1.10	k) Gęstość par: nie dotyczy
b) Wygląd i zapach: Kolorowa ciecz o zapachu rozpuszczalnika	l) Gęstość względna: nie dotyczy
c) pH: nie dotyczy	m) Rozpuszczalność w związkach organicznych: częściowa
d) Temperatura topnienia / Zakres: -86 - -88°C	n) Współczynnik podziału: n-oktanol/woda: nie dotyczy
e) Temperatura wrzenia / zakres : 82-83 °C, 1013 hPa	o) Temperatura samozapłonu: nie dotyczy
f) Temperatura zapłonu: 11-13°C (pojemnik zamknięty)	p) Temperatura rozkładu: nie dotyczy
g) Szybkość parowania: nie dotyczy	r) Lepkość: nie dotyczy
h) Palność (ciała stałego, gazu): nie dotyczy	s) Właściwości wybuchowe: nie dotyczy
i) Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości: nie dotyczy	t) Właściwości utleniające: nie dotyczy
j) Prężność pary: 42 hPa at 20°C/ 60.2 hPa at 25°C	

9.2 Inne informacje – brak informacji.

SEKCJA 10. STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

Produkt uważa się za bezpieczny w normalnych warunkach użytkowania. (Zapewnić odpowiednią wentylację.)

10.1 Reaktywność:	Niespecyficzne zagrożenia dotyczące reaktywności związane z tym produktem
10.2 Stabilność chemiczna	Produkt stabilny i niereaktywny.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji	Pary mogą tworzyć z powietrzem mieszaninę wybuchową.
10.4 Warunki otoczenia, których należy unikać	Należy unikać ciepła, płomieni i innych źródeł zapłonu.
10.5 Materiały niezgodne	NIE DOTYCZY (dla tuszu złotego/srebrnego: Silne utleniacze)
10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu	NIE DOTYCZY

SEKCJA 11. INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Produkt uważa się za bezpieczny w normalnych warunkach użytkowania. **(Zapewnić odpowiednią wentylację.)**

Ostra toksyczność

Propan-2-ol LD50 doustnie szczur 5000 mg / kg -

Produkt / składnik	Gatunki	Wynik	Dawka	Narażenie	Działanie mutagenne
Podrażnienie / Korozja					

Propan-2-ol Oczy - umiarkowanie drażniąca Królik - 24 godzin 100milligrams-

Oczy - umiarkowanie drażniąca Królik - 10 mg -

Oczy - Silnie drażniąca Królik - 100 mg -

Oczy - Słabo drażniąca Królik - 500 mg –

SEKCJA 12. INFORMACJE EKOLOGICZNE

Możliwy wpływ na środowisko naturalne	
Niewielkie i średnie ilości tej substancji nie powinny powodować poważnych negatywnych skutków dla środowiska naturalnego, jeśli stosuje się ją zgodnie z przeznaczeniem / utylizuje się w sposób odpowiedni. Składniki substancji nie ulegają biomagnifikacji ani biokoncentracji w środowisku naturalnym.	
12.1 Toksyczność (Dla Isopropalu / Numer CAS: 67-63-0)	
Toksyczność dla ryb:	LC50:>100mg/l, 48h, Leuciscusidusmelanotus, statyczna GLP : nie (wartość literaturowa)
Toksyczność dla rozwielitki i innych	EC50:> 100mg/l, 48h, Daphnia magna, próba statyczna, GLP: nie, bezkręgowce wodne (wartość literaturowa)
Toksyczność dla alg	EC50:> 100mg/l, 72h, Scenedesmussubspicatus, static test, GLP: nie (wartość literaturowa)
Trwałość i degradacja	Biodegradacja tlenowa >70%, Wynik: Łatwo biodegradowalny, Czas ekspozycji: 10d, zawartość 7mg/l, GLP : nie (wartość literaturowa)

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu – nie dotyczy

12.3 Zdolność do bioakumulacji – nie dotyczy

12.4 Mobilność w glebie – nie dotyczy

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB – nie dotyczy

12.6 Inne szkodliwe skutki działania – nie dotyczy

SEKCJA 13. POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Sposób utylizacji Informacja	Średnie ilości tej substancji można bezpiecznie usuwać na miejskich wysypiskach śmieci. W przypadku większych ilości, należy postępować zgodnie z miejscowymi przepisami dotyczącymi usuwania odpadów.
------------------------------	--

SEKCJA 14. INFORMACJE DOTYCZĄCE TRANSPORTU

Międzynarodowe przepisy dotyczące transportu
Z powodu niewielkich objętości, produkt nie zawiera żadnych substancji w ilościach, które wymagałyby nadania kodu transpiracji US dla substancji niebezpiecznych. Klasa zagrożenia 3: Ciecz łatwopalna Grupa pakowania: II Nazwa przewozowa: Farba

14.1 Numer UN (numer ONZ) – brak informacji

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN - UN 1263 (Farba)

15. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

- Rozporządzenie (WE) Nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 r. w sprawie REACH, Art. 31, załącznik II;
- Ustawa z dnia 25 lutego 2011 r. o substancjach chemicznych i ich mieszaninach (Dz.U. 2011 Nr 63, poz. 322 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 10 sierpnia 2012 r. w sprawie kryteriów i sposobu kwalifikacji substancji chemicznych i ich mieszanin (tekst jedn. Dz.U. 2015 poz. 208);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2012 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych oraz niektórych mieszanin (tekst jedn. Dz.U. 2015 poz. 450);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 11 czerwca 2012 r. w sprawie kategorii substancji niebezpiecznych i mieszanin niebezpiecznych, których opakowania wyposaża się w zamknięcia utrudniające otwarcie przez dzieci i wyczuwalne dotykiem ostrzeżenie o niebezpieczeństwie (tekst jedn. Dz.U. 2014 poz. 1604);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 6 czerwca 2014 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz.U. 2014 poz. 817);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi, oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego (Dz.U. 2014 poz. 1800);
- Rozporządzenie Ministra Budownictwa z dnia 14 lipca 2006 r. w sprawie sposobu realizacji obowiązków dostawców ścieków przemysłowych oraz warunków wprowadzania ścieków do urządzeń kanalizacyjnych (Dz.U. 2006 Nr 136, poz. 964);

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2013 poz. 21 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2014 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. 2014 poz. 1923);
- Ustawa z dnia 19 października 2011 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2011 Nr 227, poz. 1367 z późn. zm.);
- Oświadczenie rządowe z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B do Umowy europejskiej, dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR), sporządzonej w Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz.U. 2005 Nr 178, poz. 1481);
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 30 lipca 2002 roku w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz.U. 1996 Nr 114, poz. 545 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 26 marca 2015 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przeprowadzania badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. 2015 poz. 457);
- Ustawa z dnia 13 września 2002 r. o produktach biobójczych (tekst jedn. Dz. U. 2015 poz. 242);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie ograniczeń produkcji, obrotu lub stosowania substancji i mieszanin niebezpiecznych lub stwarzających zagrożenie oraz wprowadzania do obrotu lub stosowania wyrobów zawierających takie substancje lub mieszaniny (Dz.U. 2014 poz. 769);
- Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. 2005 Nr 259, poz. 2173);
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. 2011 Nr 33, poz. 166);
- Rozporządzenie (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie detergentów (nr 648/2004 z 31 marca 2004 i nr 907/2006 z 20 czerwca 2006);
- Dyrektywa Komisji 2001/58/WE dotycząca kart charakterystyki;
- Dyrektywa Parlamentu i Rady 1999/45/WE i 2001/60/WE dotycząca preparatów niebezpiecznych;
- Dyrektywa Komisji 2001/59/WE i 2006/8/WE (poprawka Dyrektywy 1999/45/WE) dotycząca klasyfikacji, opakowania i oznakowania niebezpiecznych substancji;
- Dangerous Substances Directive, Directive 67/548/EEC in the version of Directive 2004/73/EC (29th ATP);
- Restrictions on the marketing and use Directive, Directive 76/769/EEC in its current version.

SEKCJA 16. INNE INFORMACJE

Spółka Toma Sp. z o.o. uważa, że informacje zawarte w niniejszym dokumencie (w tym dane i oświadczenia) są prawidłowe na dzień jego wystawienia. NIE UDZIELA SIĘ ŻADNYCH GWARANCJI CO DO WARTOŚCI HANDLOWEJ, PRZYDATNOŚCI DO OKREŚLONEGO CELU ANI ŻADNYCH INNYCH GWARANCJI WYRAŻNYCH CZY TEŻ DOROZUMIANYCH.

Dane oparto na obecnym stanie naszej wiedzy. Jednak nie jest to gwarancja właściwości produktu i nie stanowi wiążącej umowy.

Sporządził	TOMA Sp. z o.o.	
	Adres/Tel. : Wysogotowo, ul. Szparagowa 10, 62-081 Przeźmierowo	
	Tel. +48 61 896 28 28	
	Stanowisko: Dyrektor ds. Zakupów i Administracji	Imię i nazwisko: Izabela Mazur
Wersja z dnia:	3 października 2013 r.	